

Oslo kommune
Bydel Østensjø
Bydelsadministrasjonen

201502327-15
KI/ENBE

Norges vassdrag- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 OSLO

Dato: 10.06.2015

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Arkivkode:
201502327	201500329-4	Therese Kloumann Lundstedt, therese.k.lundstedt@bos.oslo.kommune.no tlf. 23 43 85 89	933

SØKNAD OM MIDLERTIDIG SENKING AV NØKLEVANN UNDER REHABILITERING AV DAMMEN

Bydelsutvalget i Bydel Østensjø har i sitt møte 01.06.2015 behandlet sak 81/15 «Søknad om midlertidig senking av Nøklevann under rehabilitering av dammen – Østensjø høring». Følgende vedtak er fattet:

«Bydel Østensjø støtter hovedpoengene som blir belyst av VAV i forbindelse med midlertidig senking av vannstanden i Nøklevann og støtter de forslag til avbøtende tiltak som er nevnt, men bydelen er bekymret for at det vil bli stor unaturlig vannføring til Ljanselva og ber om at konsekvensene vedr. dette utredes nærmere i samarbeid med botaniker, VAV, Prosjekt Ljanselva og Østensjøvannets Venner.

Likeså bes det om at det vurderes i forbindelse med selve nedtappingen å få overført endel vann via ledningen i Paal Bergs vei til Bogerudmyra og ut i Østensjøvannet. Det vil trolig være bra for både Østensjøvannet og Ljanselva som da slipper så stor unaturlig vannføring.

Det vil også være uheldig for Østensjøvannet at man ikke har vann fra Nøklevann å ta av hvis det skulle skje en ukontrollert nedtapping av Østensjøvannet i forbindelse med automatiseringen av vannstandsregulering der.

Bydel Østensjø ber om at den gamle ledningen til Paal Bergsvei, med mulighet for uttapping i Bogerudmyra, forblir intakt etter omleggingen.

Det er betydelige friluftsisinteresser knyttet til Nøklevann. Nøklevann benyttes til bading av mange barn og unge. Bydelen ber om at det settes ut informasjon om nærliggende badevann. Bydelen oppfordrer Bymiljøetaten til å lage en enkel miljøoppfølgingsplan for å tilse at kantvegetasjon, kreps og fisk reetableres de kommende årene.»

Bydel Østensjø
Bydelsadministrasjonen
Besøksadresse:
Olaf Helsets vei 6
0694 Oslo

Postadresse:
Pb 39, Bogerud
0621 Oslo
E-post:
postmottak@bos.oslo.kommune.no

Telefon: 23 43 85 03
Telefax: 23 43 85 01

Bankgiro: 1315.01.00725
Org.nr: 974 778 807

Med hilsen

Tove Stien
bydelsdirektør

Therese Kloumann Lundstedt
BU-sekretær

Vedlegg: Vedtak BU-sak 81/15
Saksframlegg BU-sak 81/15

Vedtak

Arkivsak: 201500329
Arkivkode: 933
Saksbeh: Allan Adrian

Saksgang
Bydelsutvalget

Møtedato
01.06.15

Sak nr.
81/15

SØKNAD OM MIDLERTIDIG SENKNING AV NØKLEVANN UNDER REHABILITERING AV DAMMEN - ØSTENSJØ HØRING

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydel Østensjø anser at de viktigste allmenne interesser som blir berørt av vannsenkningen i Nøklevann er godt belyst av Vann- og avløpsetaten og støtter deres forslag på avbøtende tiltak.

Bydelsutvalget har behandlet saken i møte 01.06.15 og har fattet følgende vedtak

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydel Østensjø anser at de viktigste allmenne interesser som blir berørt av vannsenkningen i Nøklevann er godt belyst av Vann- og avløpsetaten og støtter deres forslag på avbøtende tiltak.

Arbeiderpartiet og Venstre hadde følgende endringsforslag til vedtak

Bydel Østensjø støtter hovedpoengene som blir belyst av VAV i forbindelse med midlertidig senking av vannstanden i Nøklevann og støtter de forslag til avbøtende tiltak som er nevnt, men bydelen er bekymret for at det vil bli stor unaturlig vannføring til Ljanselva og ber om at konsekvensene vedr. dette utredes nærmere i samarbeid med botaniker, VAV, Prosjekt Ljanselva og Østensjøvannets Venner.

Likeså bes det om at det vurderes i forbindelse med selve nedtappingen å få overført endel vann via ledningen i Paal Bergs vei til Bogerudmyra og ut i Østensjøvannet. Det vil trolig være bra for både Østensjøvannet og Ljanselva som da slipper så stor unaturlig vannføring.

Det vil også være uheldig for Østensjøvannet at man ikke har vann fra Nøklevann å ta av hvis det skulle skje en ukontrollert nedtapping av Østensjøvannet i forbindelse med automatiseringen av vannstandsregulering der.

Bydel Østensjø ber om at den gamle ledningen til Paal Bergsvei, med mulighet for uttapping i Bogerudmyra, forblir intakt etter omleggingen.

Det er betydelige friluftsinteresser knyttet til Nøklevann. Nøklevann benyttes til bading av mange barn og unge. Bydelen ber om at det settes ut informasjon om nærliggende badevann.

Bydelen oppfordrer Bymiljøetaten til å lage en enkel miljøoppfølgingsplan for å tilse at kantvegetasjon, kreps og fisk reetableres de kommende årene.

Votering

Endringsforslaget fra A og V ble satt opp mot bydelsdirektørens forslag til vedtak
Endringsforslaget fra A og V ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Bydel Østensjø støtter hovedpoengene som blir belyst av VAV i forbindelse med midlertidig senking av vannstanden i Nøklevann og støtter de forslag til avbøtende tiltak som er nevnt, men bydelen er bekymret for at det vil bli stor unaturlig vannføring til Ljanselva og ber om at konsekvensene vedr. dette utredes nærmere i samarbeid med botaniker, VAV, Prosjekt Ljanselva og Østensjøvannets Venner.

Likeså bes det om at det vurderes i forbindelse med selve nedtappingen å få overført endel vann via ledningen i Paal Bergs vei til Bogerudmyra og ut i Østensjøvannet. Det vil trolig være bra for både Østensjøvannet og Ljanselva som da slipper så stor unaturlig vannføring.

Det vil også være uheldig for Østensjøvannet at man ikke har vann fra Nøklevann å ta av hvis det skulle skje en ukontrollert nedtapping av Østensjøvannet i forbindelse med automatiseringen av vannstandsregulering der.

Bydel Østensjø ber om at den gamle ledningen til Paal Bergsvei, med mulighet for uttapping i Bogerudmyra, forblir intakt etter omleggingen.

Det er betydelige friluftsinnteresser knyttet til Nøklevann. Nøklevann benyttes til bading av mange barn og unge. Bydelen ber om at det settes ut informasjon om nærliggende badevann.
Bydelen oppfordrer Bymiljøetaten til å lage en enkel miljøoppfølgingsplan for å tilse at kantvegetasjon, kreps og fisk reetableres de kommende årene.

RETT UTSKRIFT: 04.06.2015

Therese Kloumann Lundstedt
BU-sekretær

Saksframlegg

Arkivsak: 201500329-3

Arkivkode: 933

Saksbeh: Allan Adrian

Saksgang
Bydelsutvalget

Møtedato
01.06.2015

SØKNAD OM MIDLERTIDIG SENKNING AV NØKLEVANN UNDER REHABILITERING AV DAMMEN - ØSTENSJØ - HØRING

Bakgrunn:

Det vises til brevet fra NVE datert den 08.05.2015 hvor det bes om tilbakemelding på hvilke allmenne interesser som blir berørt av midlertidig senkningen av Nøklevann under rehabilitering av dammen. Forslag til avbøtende tiltak sendes til NVE innen den 01.06.2015.

Saksframstilling:

Dam Nøklevann er en 63m lang murdam ved Rustadsaga i Østmarka, Oslo Kommune. Dammen fra 1900 demmer opp vannet i sørvest. Etter at dammen ble revurdert (Norconsult, 2007) ble det konkludert med at den ikke tilfredsstiller damsikkerhetsforskriftens krav til flomavledning, stabilitet, beredskapsmessig tapping og instrumentering for damklasse 3. Oslo kommune vann- og avløpsetaten vil rehabilitere dammen og søker derfor om tillatelse til å senke vannstanden i Nøklevann til LRV (158,5 moh) fra sommeren 2015 til våren 2016. Nedsenkningen innebærer at vannspeilet i Nøklevann senkes med omtrent 5,5m.

Anleggsarbeidene er planlagt å starte 1.september, og nedsenkningen må starte 20. juli for å bli ferdig i tide. Dette forutsetter en senkehastighet på 15 cm pr døgn. Søker anslår at friluftaktiviteter i og rundt vannet blir vanskelig å utføre fra ca. 1. august. For at vannet skal bli fylt opp av naturlig tilsig våren 2015 er det planlagt at anleggsarbeidene må ferdigstilles i god tid før snøsmeltingen 2016.

Tiltakene på dammen omfatter i hovedsak følgende arbeider:

- Ny frontal påstøp på vannsiden for å ivareta dammens stabilitet. Påstøpen vil føres 30cm opp over dagens damkrone som en brystning. Dette gjøres for å unngå overtopping av dammen i en flomsituasjon.
- Nytt hydraulisk utformet overløp bygges og utvides fra 8 til 17m. For å ivareta den flomdempingen vi har i dag for mindre flommer blir flomløpet avtrappet i 2 nivåer.
- Øst for flomløpet, der det er badeplass og brygger blir brystningen videreført som en terskel. Ved badeplassen blir den utformet med trappetrinn i granitt og en rampe til brygga med rullestolheis. Videre mot inngangen til roklubben blir det en nedfylt betongterskel. Dette vil medføre en viss oppfylling av terrenget i dette området, dagens sandstrand blir noe større og tilført ny sand.

- Dagens nedlagte vannledninger ut av dammen blir ombygd til tappearrangement for beredskapsmessig senkning av magasinet. Drensledning som går fra dammen til bekken må skiftes ut til en større dimensjon. (Ø 800) Dette medfører graving i området ved damfoten og ca 100m nedover til man møter bekken ved BYM's driftstomt på Rustadsaga.

Vann- og avløpsetatens tiltaksplan:

Nøkle vann er et mye brukt rekreasjonsvann der det er lagt til rette for bading og friluftsliv. Grunnet nedtappingen blir disse aktivitetene vanskelige å utføre fra ca. 1 august og ut denne sesongen. Fra damanlegget går det ingen ferdselsveier videre inn i Østmarka. Hovedferdselen inn i marka fordeler seg på to skogsbilveier fra Rustadsaga som ligger rett nedstrøms damanlegget. Ferdsel til dammen begrenser seg til badeplassen og roklubbens anlegg der. Selve anleggsområdet vil gjerdes inn på luftsiden av dammen og der det anses nødvendig på vannsiden. På vinterstid går det en skiløype over dammens østre del der det blir etablert en terskel. Denne vil holdes åpen for scooterpreparering. Generelt må man vurdere skiløypene ut på vannet etter at det er tappet for å se om det må gjøres tiltak. Ved oppfylling under vinterforhold kan det oppstå noe oppsprekking med overvann langs land, dette vil holdes under oppsikt men anses ikke som noe stort problem ut i fra tidligere erfaringer. Ev blir det skiltet der adkomsten anses som problematisk.

Faren for utglidninger eller ras i magasinet anses som svært små. Strandsonen består for det meste av mye stein og fjell i dagen med unntak av området rundt Sørlivika som består av myr og sumpmark men her er det også mere langgrunt. Senkehastigheten er lav, dette gjør at massene dreneres ut etter hvert, dessuten har vannet vært regulert aktivt tidligere.

Nedtappingen vil skje sakte slik at fisk og bunndyr får nødvendig tid til å trekke seg tilbake. En senkehastighet på 15 cm pr døgn er fra tidligere erfaringer forsvarlig i forhold til bevaring av biologisk mangfold. Redusert vannstand vil påvirke vandringsmulighetene for fisk opp innløpsbekkene og redusere krepsens muligheter for skjul mot predatorer noe. Det er vanskelig å forutse hvor stor innvirkning senkning av vannstanden vil ha men det kan ikke utelukkes en viss forringelse av leveområdene høsten 2015.

Sørlivika er et lavtliggende område med myr og sumpmark som kan bli utsatt ved lav grunnvannsstand. I overgangen mellom Sørlivika og selve Nøkle vann er det en gammel forbygning i stein som tidligere har vært synlig ved lav vannstand. Denne kan bidra til å holde på fuktigheten i området. Skal det anlegges en tett fangdam i dette området vil sannsynligvis de negative innvirkningene av anleggsarbeidene på miljøet være større enn de positive. Generelt er terrenget rundt magasinet relativt bratt med noen slakere områder. Vegetasjon som befinner seg høyere enn selve magasinet får sannsynligvis tilført fuktighet fra høyereliggende områder og ikke fra selve magasinet.

Området rundt Nøkle vann i hovedsak består av et tynt løsmasselag, tynn morene eller bart fjell. Det er dermed liten grunn til å tro områdene har en grunnvannsstand av betydning. Basert på forholdene nevnt ovenfor anses det som lite sannsynlig at nedtapping en vintersesong vil påvirke grunnvannsstanden og vegetasjonen rundt magasinet betydelig.

Damanlegget er registrert på gul liste hos byantikvaren. Det betyr at det er et verneverdig kulturminne, men uten noen juridisk vernestatus. På Nøkle vann blir damhuset og dammens luftside uforandret bortsett fra overløpet. På vannsiden blir det en ny synlig brystning på 30 cm. Krav i Damsikkerhetsforskriften vil normalt overstyre vernestatus.

Ljanselva som renner ut av Nøkle vann tilhører Oslomarkvassdragene som ble vernet i 1973. Vernet er på generelt grunnlag for å hindre kraftutbygging og ta vare på viktige natur og

rekreasjonsområder i nærheten av hovedstaden. Dette vernegrunnlaget blir ikke berørt utenom de midlertidige og svært begrensede ulempene tiltaket har for friluftslivet.

Nøklevann har et oppdemmet volum på 4,1 mill. m³ og et nedbørsfelt på 10,5 km².

Midlere tilsig er på 15 l/sek/km².

Arbeidene opp til HRV på vannsiden antas å være ferdige i løpet av januar 2016. Ved midlere tilsig fratrasket minstevannføring vil det da ta 8 måneder å fylle opp vannet til HRV.

Vannet vil da være fullt først i begynnelsen av oktober 2016. Bading og roing kan starte på litt lav vannstand (ca. 1m under HRV) medio august ved noe tilrettelegging. Ekstra sand legges ut på badeplassene ved Katisa, Bråten og ved dammen som avbøtende tiltak.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydel Østensjø anser at de viktigste allmenne interesser som blir berørt av vannsenkningen i Nøklevann er godt belyst av Vann- og avløpsetaten og støtter deres forslag på avbøtende tiltak.

Tove Stien /s
bydelsdirektør

Allan Adrian/s
bydelsoverlege